

Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології у виробництві та освіті: стан, досягнення, перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. (14 – 20 берез. 2016 р., м. Черкаси). – Черкаси, 2016. – С. 180 – 182.

Смагіна Ольга Олександрівна
к. пед. н.

*ДЗ „Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”
м. Старобільськ*

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Проведений аналіз наукової літератури дав підстави для висновку, що науковці та освітяни-практики відзначають необхідність удосконалення діяльності ВНЗ та їхніх структурних підрозділів з метою активізації реформаційних процесів у галузі вищої освіти, спрямованих на досягнення рівня світових стандартів. Провідною структурою, без ефективної діяльності якої неможливе розв'язання цих завдань, є кафедра. Науково-педагогічна діяльність кафедри – це діяльність викладачів та співробітників кафедри, спрямована на забезпечення реалізації основних функцій та напрямів роботи кафедри з використанням сучасних засобів ІКТ.

Розробка критеріїв ефективності організації науково-педагогічної діяльності університетської кафедри та визначення відповідних їм індикаторів здійснювалося за таким алгоритмом: 1) аналіз існуючих методик визначення рейтингів ВНЗ та рейтингів їх структурних підрозділів; 2) визначення критеріїв та індикаторів, які доцільно використовувати для оцінки діяльності університетської кафедри; 3) структурування критеріїв відповідно до головних функцій університетської кафедри (навчальна, методична, науково-дослідна, виховна робота серед студентів, підготовка науково-педагогічних кадрів та підвищення кваліфікації фахівців); 4) постановка у відповідність кожному з п'яти критеріїв від 5 до 11-ти індикаторів залежно від змісту критеріїв; 5) визначення шляхом експертного

оцінювання значущості кожного з критеріїв та індикаторів оцінки діяльності кафедри.

До критеріїв ефективності науково-педагогічної діяльності кафедри засобами інформаційно-комунікаційних технологій увійшли:

- забезпечення навчальної роботи кафедри засобами інформаційно-комунікаційних технологій, яке включає використання сайту кафедри, блогу викладача, комп'ютерних систем підтримки навчання, використання експертних навчальних систем, електронних бібліотек;

- забезпечення методичної роботи кафедри засобами інформаційно-комунікаційних технологій, а саме використання комп'ютерних програм розрахунку навчального навантаження з відповідними критеріями розподілу навантаження, комп'ютерних програм для укладання робочих програм з дисциплін, індивідуального плану викладача, подання рейтингу викладачів на сайті кафедри, оцінка студентами діяльності викладачів кафедри, розробка мультимедійних лекцій, тестів, лабораторних практикумів, розміщення на сайті кафедри методичного забезпечення дисциплін;

- забезпечення науково-дослідної роботи кафедри засобами інформаційно-комунікаційних технологій, з використанням освітніх порталів, віртуальних професійних спільнот (груп), сайтів кафедр для організації Інтернет-конференцій або реєстрації учасників та завантаження матеріалів очних науково-практичних конференцій;

- забезпечення виховної роботи серед студентів засобами інформаційно-комунікаційних технологій, а саме використання технологій Web 2.0 та систем зв'язку з випускниками;

- забезпечення підвищення кваліфікації фахівців засобами інформаційно-комунікаційних технологій з використанням дистанційних курсів підвищення кваліфікації, семінарів з вивчення сучасних засобів ІКТ.

З метою виявлення рівня представленості кафедр на сайтах університетів було складено рубрикатор для контент-аналізу. У ньому в якості смислових одиниць були виокремлені такі позиції: наявність інформації про кафедри на сайті університету, наявність сторінки кафедри на сайті університету та наявність посилання на власний сайт кафедри. До групи досліджуваних сайтів увійшли сайти ВНЗ з усіх регіонів України. На наступному етапі аналізувалися сайти кафедр за моделями Інтернет-представництва й відповідним їм функціональним формам. У ході дослідження виявлено, що сайти кафедр університетів використовуються не в повній мірі, тому що на них представлені не

всі моделі Інтернет-представництв, переважно тільки форма самопрезентації та передачі інформації. Форма самопрезентації (початкова присутність) та передачі інформації (джерело інформації) представлена майже на всіх сайтах (96% та 93% відповідно), а відсоток використання форми комунікації (консультування) та взаємодії незначний (19% та 15% відповідно). Проте сайт має значні потенційні можливості для організації всіх видів роботи кафедри, і чим більше представлено моделей Інтернет-представництв та відповідних їм функціональних форм, тим більша ефективність такого сайту.

Виявлені труднощі можна подолати або зменшити за допомогою використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації науково-педагогічної діяльності кафедри університету.

Список використаних джерел

1. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології : кол. монографія / Биков В. Ю., Гриценчук О. О., Жук Ю. О. та ін. ; Акад. пед. наук України ; Ін-т засобів навчання. – К. : Атіка, 2005. – 252 с.
2. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. / Є. М. Хриков. – К. : Знання, 2006. – 365 с.